

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens III. & IV. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas
Missalis

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Rubricis Missarum Votivarum in fine Missalis. XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39964

edem Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum transferatur in diem sequentem; quod Decretum datur in nostro Indice sub n. 536. & conciliari potest cum supra extenso alio Decreto, quia in hoc secundo agitur de Festo Duplici, quod non potest transferri, nempe de die Octava Dedicationis Ecclesie, in superiori verò Decreto dubium versabatur circa Festum Duplex transversibile.

Pro prædicta die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum facit etiam subsequens Decretum, nimirum: Si aliquis obierit in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, ultra Missam de Communi Defunctorum, celebranda erit alia Missa, ut in die obitus præsentis Corpore; ita declaravit S. R. C. 14. Aprilis 1646. & datur in nostro Indice sub n. 291.

XI. Gavant. pag. 223. col. 2. eodem n. 18. *Sacrificium Missæ Defunctorum hac die applicandum esse omnibus Defunctis, &c.* S. R. C. die 4. Augusti 1663. in una *Dalmatarum* declaravit, quod in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum Sacrificia possunt à Sacerdotibus applicari ad libitum, sc. vel pro omnibus Fidelibus Defunctis, vel pro aliquibus tantum; & datur tale Decretum in nostro Indice sub n. 411. Quapropter non subsistit nostri Auctoris sententia, quod Sacrificium Missæ in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum debeat ex intentione Ecclesie applicari pro omnibus Defunctis.

Nemini licet facere Octavas pro Defunctis sine speciali indulto Sedis Apostolicæ, neque intuitu alicujus Altaris privilegiati in aliqua Ecclesia licet exponere Tabellam super januam ipsius Ecclesie cum inscriptione: *In-*

dulgenza per li Morti: sed tantum super ipso Altari privilegiato consuets verbis: Altari privilegiatum pro Defunctis. S. R. C. 13. Augusti 1667. in *Romana Commemoratione Defunctorum, &c.* & datur in nostro Indice sub n. 431.

XII. Gav. pag. 223. col. 2. n. 19. *In Absolutione sollemni Defunctorum, &c.* Post Missam sollemnem Defunctorum in die Commemorationis omnium Fidelium, prædicta debet fieri Absolutio ad Tumulum; de qua, & de cujus Ritibus servandis fusè loquuti sumus cum Gavant. *ad tit. 13. part. 2. n. 19.* quapropter hic nihil addendum est nisi sequentia Decreta.

In die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, post Absolutionem, quæ fit ad Tumulum, non additur: *Anime omnium Fidelium Defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace, &c.* ita S. R. C. die 2. Decembris 1684. & datur in nostro Indice sub n. 477.

In Absolutione in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum non est dicenda tota conclusio in Oratione. S. R. C. 5. Julii 1698. & datur in nostro Indice sub n. 522.

XIII. Gavant. pag. 223. col. 2. n. 12. *Ubi celebratur Festum S. Rosarii.* Prædictum Festum ubique modò celebratur de præcepto, ex Decreto Clementis XI. die 3. Octobris 1716. & dabitur in nostro Indice Decretorum spectantium ad Rubricas Breviarii; Missa verò dicitur, ut in Festo ad Nives, cum Oratione, Secreta, & Postcommunione propriis, ex Decreto R. R. C. die 10. Martii 1725. approbante Benedicto XII. sub die 26. ejusdem Mensis & Anni.

Tit. XVI. De Rubricis Missarum communis Sanctorum, caret novis Observ. & Additionibus.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. XVII. De Rubricis Missarum votivarum in fine Missalis.

I. Gavant. pag. 226. col. 1. n. 5. *Missarum Votivarum de Trinitate, &c.* Quia fuso gala-

mo differuimus de Missis Votivis, & omnia ad easpectantia colligimus in nostris Additionibus

onibus & Observationibus ad tit. 4. prima partis, ideò evolvenda sunt ea, quæ ibi tradidimus; nihilominus etiam sub hoc titulo sequentia addemus.

II. Gavant. pag. 227. col. 1. n. 9. *Missæ SS. Rosarii, &c.*) Si quis habet onus celebrandi supradictam Missam de SS. Rosario, vel S. M. de Monte Carmelo; Gavantus hic n. 9 ait consulendam esse S. R. C. quæ aliquando pro ea concessit Missam Votivam pro ut in Missali, nempe Missam illam B. V. quæ in fine Missalis designatur pro tempore occurrenti; verùm supra hoc dubium legantur ea, quæ à nobis dicta sunt in nostris Observationibus ad tit. 4. prima partis n. 30. ubi resolvimus, celebrari posse Missam propriam de SS. Rosario; & quamvis Gavantus hoc tit. n. 8. dicat, quòd quando exigitur Missa Votiva de Assumptione B. V. vel de Nativitate ejusdem, & hujusmodi, recitanda sit una Missa de B. V. ex quinque Votivis, quæ sunt in Missali sine, cum intentione ad honorem B. V. nihilominus magna est in utroque casu disparitas; ideò enim pro Votiva Assumptionis, & Nativitatis non est dicenda propria illarum Festivitatum, quia extra Octavam, & Festum prædictæ Assumptionis, &c. dedecet, ut idem Gavantus adnotat, vel dicere: *Gaudemus omnes in Domino, diem Festum &c.* vel immutare tunc verba *diem Festum in Commemorationem*; tum quia alia sequerentur incongrua; sed hæc incongrua professio non sequuntur in illa Missa SS. Rosarii, quæ nunc pro Ecclesia universali in Missali Romano in Dominica prima Octobris dicenda præscribitur, adeoque poterit dici ab omnibus, quando exigitur Missa Votiva de SS. Rosario, & idem nunc dicerem de Missa Votiva B. V. de Monte Carmelo, nisi obstaret Introitus, qui est idem, ac in Missa Assumptionis, &c. Si exigatur Missa Votiva B. M. V. de septem Doloribus, posset dici illa, quæ nunc habetur in Missali Romano, additis iis, vel mutatis, quæ in

eadem Missa notata sunt. Cætera, quæ spectant ad Missas Votivas, supra fusè tradidimus ad tit. supradictum.

III. Gavant. pag. 228. col. 1. n. 17. *Nisi urgenti de causâ.*) Docet Gavantus, Missas Votivas dici posse quacunque die, nisi fuerit Dominica, vel Officium Duplex; & addo, vel etiam dies, in quo excluditur quodcunque Officium Duplex, ut alibi cum eodem dixi, quales sunt dies infra Octavas Epiphaniæ, Paschatis, &c. ut videre est apud eundem Gavantum part. 1. tit. 4. lit. o. Lohner tamen part. 4. tit. 1. n. 8. adstruit, quòd seclusa speciali prohibitione, probabile est, ob quamcunque rationabilem causam licitum esse, Missas Votivas, in quovis Festo duplici, non majori saltem, legere; & adducit pro sua opinione auctoritatem P. Gobat, qui n. 708. idem docet cum Henriquez, Tannero, & aliis. Porro pro causa rationabili idem Auctor, nimirum Gobat, sequentes agnoscit. Primò, ut satisfiat foundationi, quemadmodum multi sentiunt. Secundo, juxta alios, & nominatim juxta Jordanum n. 500. promissio, & stipendium acceptum pro certa Missa. Tertio, malum publicum, vel privatum avertendum, bonumque procurandum. Quarto, quando sacrum ordinarium est valde longum, & nequit sine incommodo notabili, vel sacrificantis, vel audientis dici, quo modo facile permittenda est mutatio Missæ, in qua Passio Dominica legitur, in Votivam de Passione, si audiens, vel sacrificans debilitate capitis, oculorum, pedum, viscerum laboret; Tambur. lib. 2. cap. 6. §. 1. n. 12. Quintò, singularis devotio, vel facturi, vel audituri sacrum. Dico singularis, si enim vulgaris sit, melior est conformatio cum Rubricis, quia per subjectio-nem gratius Deo obsequium præstat. Hæc Lohner ibidem; ego tamen non ita libenter admitto o es prædictas causas, veluti sufficientes celebrandam Missam Votivam diebus

mitte illam quarto loco positam, nimirum quando sacrum ordinarium est valde longum, & ob malam affectionem oculorum, vel aliam similem causam non potest à Sacrificante legi sine notabili incommodo Missa dici currentis.

IV. Gavant. pag. 228. col. 1. num. 19. *De Anniversario Electionis, seu Consecrationis Episcopi, &c.* Etiam apud antiquos vigeat ista consuetudo, ut Anniversaria dies Consecrationis Episcopi annua celebritate recoleretur. Dies hæc, ut optime notat Gavant. Natalis Episcopi vocabatur, & plurimi extant Patrum sermones, singulis Annis, ea recurrente, habiti ad Populum. Præter Patres à Gavanto allegatos, etiam Augustinus, eum à se celebrari annum ordinationis diem asserit, quasi tunc primum, gravissima illi Episcopatus sarcina esset imposita. Hinc ut gratiam divinitus obtinerent, & vires ad dignè sustinendas Apostolici muneris partes, se Fidelium precibus commendabant.

Circa hujuscæ sollemnitatis Ritus duo observanda occurrunt. Primum est, ordinem Episcoporum inter se ex tempore Consecrationis semper fuisse servatum: Concilium Milevitanum Anno 402? celebratum *Can. 13.* necnon Africanum Anno 407. *Can. 53.* & ut hic ordo retineretur, ac ne lis aliqua suboriri posset de tempore Consecrationis, exc. cit. Concilio Milevitano Anno 402? *Can. 14.* & Africano *Can. 56.* Episcopi ordinati literas accipiebant ab Ordinatoribus manu eorum scriptas, cum Consule, & die. Aliud quod observandum occurrit, circa Ritus inaugurationis Episcopi, est, quod talis anniversaria dies suæ Consecrationis, tamquam sollemnis, & festiva, à sua Ecclesia celebrabatur, ut colligitur ex Boufâc in *Notis Theologicis dissert. 28.*

V. Gavant. pag. 228. col. 2. n. 20. *Si igitur venerit in die festivo.*) Quamvis de hac Missa, quæ solet celebrari in die anniversario Consecrationis Episcopi, nonnulla dix-

rimus in Additionibus nostris ad supradictum tit. 4. *prima partis*, nihilominus hic addere lubet, quod hæc Missa sollemnis celebratur vel per Episcopum ipsum, vel per aliquam Dignitatem, seu Canonicum ipso Episcopo præsentem; quæ quidem Missa, si dies anniversaria Consecrationis Episcopi venerit in die aliquo festivo, celebrabitur de Festo, cum paramentis eidem convenientibus, & cum Commemoratione pro Episcopo, juxta Cerem. Episc. *lib. 2. cap. 35.* sed sub unica conclusione, ut præscribitur in Rubrica talis Missæ. Si vero talis dies Consecrationis Episcopi venerit in die non festivo, sed feriali; tunc celebrabitur Missa præut in Missali, in paramentis albis, & cum unica tantum Collecta pro Episcopo, nimirum; *Deus omnium Fidelium Pastor & Rector, &c.* & si Episcopus celebret, dicat in Oratione: *Me indignum famulum tuum, quem huic Ecclesie, &c.* sed in reliquis serventur ea, quæ in Missa sollemni Episcopali, vel coram Episcopo celebrata servanda sunt.

Quamvis S. R. C. die 28. Augusti 1627, apud nostrum Gavant. *prima parte tit. 9. n. 16. lit. i. §. Accidit etiam, decreverit, quod Commemorationes pro publica causa non fiant in Festis primæ Classis;* excipitur tamen hæc Commemoratio Consecrationis Episcopi, & ratio est, quia hæc Oratio non modo est pro publica causa, sed cadit etiam sub præcepto, cujusmodi non est Commemoratio, de qua loquitur supradictum Decretum, quæ scilicet est Commemoratio purè Votiva; nec Commemoratio disconvenit etiam aliquando in Festis primæ Classis, ut patet de Commemoratione Dominicæ, quæ nunquam omititur, etiam in Festis primæ Classis. Non adduco exemplum Commemorationis S. Anastasie, quæ fit in secunda Missa die Nativitatis Domini, quia, ut alibi dixi, talis Oratio introducta fuit ratione Stationis, quæ fiebat in Ecclesia S. Anastasie, quando celebrabatur dicta secunda Missa; unde rigorosè loquendo non est Commemoratio alicujus Festi

Festis Simplicis. Dicta autem Commemoratio Consecrationis Episcopi, quæ sit in Festo et-

iam primæ Classis, facienda est, ut dixi, sub unica conclusione, cum Oratione Festi.

Novæ Observaciones, & Additiones ad Gavanti

Tit. XVIII. De Rubricis Missarum pro Defunctis.

I. Gavant. pag. 231. col. 1. n. 6. *In die depositionis, & Anniversario Summi Pontificis, &c.* Dicitur Missa, prout describitur à Gavanti, *lit.*, cum Oratione: *Deus, qui inter Summos Sacerdotes, &c.* illa nempe, quæ est prima inter Orationes diversas pro Defunctis, cum sua Secreta, & Postcommunione. Vide Rubricam particularem positam in Missali ante has Orationes diversas. Et si pro pluribus celebretur Anniversarium, Oratione, ut *suprà* dicitur in numero plurali. Pro Defuncto verò Episcopo item dicitur prima Missa, quæ est in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, cum unica Oratione, quæ erit numeriter -- *Deus, qui inter Apostolicos, &c.* cum sua Secreta, & Postcommunione, ut habetur in Missali inter Orationes diversas pro Defunctis, Guyetus *lib. 4. cap. 23. quest. 29.*

II. Gavant pag. & col. ead. n. 7. *Pro Defuncto Cardinali.* Pro hoc tam in die obitus, quam in Anniversario, dicitur eadem prima Missa, sed avertere oportet, si sit Episcopus, Presbyter, & Diaconus Cardinalis, ut advertimus in nostris Additionibus ad *tit. 5. 1. part. 1. sub n. 11.*

III. Gav. pag. ead. col. ead. n. 8. *Quid pro Sacerdote Defuncto, &c.* Supradictam primam Missam sic restringit Guyetus infra citandus, ut non pro omnibus universim Sacerdotibus in die eorundem obitus, vel Anniversarii impendatur, sed pro insignioribus dumtaxat, his videlicet, qui in dignitate aliqua, puta Abbatis, Generalis Ordinis, Præpositi, Decani, Archipresbyteri, Archidiaconi, & similibus constituti, celebriores obtinent Exequias: quales itidem, immò & multò ampliores adhiberi mos est in Funeribus Imperatorum, Regum, Principum, & Magnatum, quibus proinde si quis eandem primam

Missam pari ratione tribuendam asserat, nihil illi repugnat; ita supracitatus Guyetus *lib. 4. cap. 23. quest. 27. n. 11.*

IV. Gav. pag. 231. col. 2. n. 5. *Pro eo, qui proximè obiit &c.* Diximus *suprà* in nostris Additionibus ad *tit. 5. 1. partis*, quòd cum primùm habita fuerit notitia obitus alicujus personæ defunctæ in loco distanti, cantari potest Missa sollempnis *de Requiem*, ut in die obitus, pro tali Defuncto, etiam in die Festo Duplici quod non sit de præcepto, & ibi allegavimus Decretum S.R.C. editum *die 4. Maji 1686.* quo confirmata fuit hæc sententia.

Reliqua spectantia ad hujusmodi Missas Defunctorum, vide in nostris Additionibus, & Observationibus ad supradictum *Titulum 5. 1. partis.*

Quoniam verò ibidem sub *num. 8.* nostrarum Observationum, & Additionum, varia innuimus Decreta, spectantia ad Missas Defunctorum in Altari Privilegiato celebratas, lubet superaddere hic sequens Decretum à S. Conc. Congregatione emanatum sub die 3. Julii 1706. & à Clem. XI. S.M. confirmatum; unde habetur in suo Bullario particulari *part. 3. Constit. 2.* & in Bullario editionis Luxemburgensis *tom. 8. part. 2. Decret. 2.* Refero Decretum hic prout jacet -- Cum in Brevibus Concessionis Indulgentiarum pro Altaribus Privilegiatis apponi solet Clausula -- *Dummodo in illa Ecclesia tot Missæ quotidie celebrentur, & aliquando ex accidenti idem Missarum numerus præfixus non possit in eisdem Ecclesiis haberi: idèò quæritur: Primò -- An absentibus Religiosis ex Causa Prædicationis tempore Quadragesimæ, & Adventus, vel quando occasione Festivitatum, vel Funerum, aut similibus, à Superioribus ad celebrandum aliò transmittuntur, Indulgentiæ concessæ*
cum